

РЕШЕНИЕ

№ 8216

гр. София, 28.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 21.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **1463** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 3 във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по депозирана жалба от адв. Т. И., САК, процесуален представител на Т. Л. А., гражданин на И., [дата на раждане], ЛНЧ: [ЕГН] срещу Решение № 1614 от 26.01.2023 г. на заместник председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ-МС), с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се прави искане за отмяна на решението като неправилно и незаконосъобразно, постановено в нарушение на административно-производствените правила, в противоречие с материално правни разпоредби и при явно несъответствие с целта на закона. Твърди се, че административният орган в нарушение на чл. 35 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ не е обсъдил и анализирал всички релевантни факти от бежанската история на жалбоподателя, които имат съществено значение за преценката относно основанията за предоставяне на закрила. С позоваване на основния принцип в бежанското право, че липсата на писмени доказателства не следва да се тълкува във вреда на търсещия закрила, се оспорват изводите за недостоверност на бежанската история на жалбоподателя. Сочи се, че страхът от преследване, породен от участието в протести, с което е афиширано особеното политическо мнение на Т. А. срещу управляващата власт в държавата му по произход и проблемите, дължащи се на етническия му произход, необосновано са игнорирани

при преценката на основанията по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Изложени са подробни съображения за бланкетния характер на мотивите. Според процесуалния представител на жалбоподателя, изводът на административния орган, че доверителят му е „икономически мигрант“ не е подкрепен с аргументи за наличие на предпоставките, визирани § 62 на Глава II от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат за бежанците на ООН. Твърди се, че неправилно и необосновано в мотивите на оспореното решение са игнорирани принципите, залегнали в чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, а с общи формулировки за липсата на заплаха, дължаща се на безогледно насилие и въоръжен конфликт в И., е мотивиран и отказът за предоставяне на хуманитарен статут.

В съдебното производство направеното искане в жалбата и съображенията, с които е мотивирано, се поддържат от жалбоподателя лично и от процесуалния му представител.

Ответникът – заместник председателят на ДАБ при МС, чрез процесуалния си представител – юрисконсулт Д., оспорва жалбата и счита, че следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че депозираната жалба е основателна и следва да бъде уважена.

Административен съд - София град, Първо отделение, 26 състав, след като обсъди по отделно и в съвкупност приложените към делото доказателства, в контекста на становището на страните и съобразно правомощията си по чл. 168, ал. 1 във вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа страна:

Административното производство е започнало по молба на гражданина на Ислямска Република И. Т. Л. А., [дата на раждане] в [населено място], И., ЛНЧ [ЕГН], заведена с рег. № УП - 9531 на 03.10.2022 г. в ДАБ при МС (л. 48 и л. 49), с искане за предоставяне на международна закрила на територията на Република България.

В деня на завеждане на молбата, в присъствие на преводач от персийски език, е съставен Регистрационен лист, изготвена е Е. дактилоскопна карта (л. 44 – л. 46, л. 40), като на жалбоподателя са връчени писмена покана за провеждане на интервю на 10.10.2022 г., указания относно компетентния орган и реда за подаване на молба за закрила, процедурата, която ще се следва, правата и задълженията, които чуждите граждани имат на територията на РБългария, както и списък на организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут с приемни в ДАБ при МС. Предоставена му е и информация за задълженията, които следва да съблюдава в центровете на ДАБ. Самоличността му е удостоверена с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, поради липса на валидни документи, издадени в държавата на произход (л. 37). Жалбоподателят е декларирал съгласие за обработване на личните си данни за целите на производството по закрила, както и за събиране на официални данни от други органи и организации, включително и в страни, различни от страната му на произход (л. 33 и л. 38).

В деня на завеждане на молбата за закрила, кандидатът за закрила е настанен в Регистрационно – приемателен център (РПЦ) [населено място],[жк]с Решение № 169 от 03.10.2022 г. (л. 27). Връчени са му и указания за правата и задълженията, които има в зоната за движение, принадлежаща към РПЦ – София, съгласно Решение на Министерския съвет. Предоставената писмена информация съдържа данни и за местата, на които при необходимост може да се получава допълнителна информация. На 09.12.2022 г., в присъствие на преводач от персийски език с жалбоподателя е

проведено интервю, документирано с Протокол (л. 22 - 24).

На 22.12.2022 г. на председателя на ДАБ – МС е представено писмено становище от експерта, провел интервюто, съдържащо предложение за отказ да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут (л. 21).

При постановяване на оспореното Решение, административният орган се е позовал и на официалната информация, отразена в Справка вх. № МД-799 от 02.12.2022 г. изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно общото положение и актуалната към 02.12.2022 г. политическа и икономическа обстановка в Ислямска Република И. (л. 17 - 20).

В мотивите на оспореното решение е прието, че изложените по време на интервюто релевантни за бежанската история фактически данни - участие в протести през 2019 г. и последващо задържане, за които не са представени доказателства, „представляват неумел опит“ да се обосноват бъдещи проблеми въз основа на общоизвестни за страната на произход. Преценката им в контекста на липсата на твърдения, че жалбоподателят е бил съден, осъден, преследван или заплашван след твърдяното задържане, а наред с това е и напуснал легално страната с полет за И., е послужила на административния орган да направи извод, че заявените данни за преследване са неверни, а бежанската история – нелогична. Като недостоверни са възприети и посочените причини за напускане на държавата по произход - дискриминационно отношение, дължащо се на етническия произход на жалбоподателя и принадлежността му към арабското малцинство в И.. Според административния орган тези твърдения противоречат на данните за провеждано обучение от жалбоподателя във висше учебно заведение. Позовавайки се на § 54 от Глава втора на Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на ВКБООН, административният орган е приел, че спрямо жалбоподателя не е установено прилагане на дискриминационни мерки, които нарушават правото му на живот в родината му по произход. След анализ на относимата нормативна уредба относно тежестта на доказване в производството за предоставяне на международна закрила, включително и на принципа „на съмнение в полза на кандидата“ или „оказване на доверие при отсъствие на достатъчно доказателства“, е направен извод, че в конкретния казус не са установени факти, които обуславят предоставяне на бежански статут на жалбоподателя, доколкото не е установено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

По отношение на основанията по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ административният орган е приел, че бежанската история не съдържа твърдения за наличие на реална опасност при връщане в държавата на произход, жалбоподателят да подлежи на наказание, свързано с лишаване от живот (смърт или екзекуция). В този аспект, са изложени съображения и за липса на обективни данни, въз основа на които може да се приеме, че Т. А. е напуснал И. поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отношение, или наказание, както и че е бил обект на неправомерни посегателства и е бил подложен на насилие. Направен е извод, че жалбоподателят не е бил изложен и за него не съществува риск от тежки посегателства, по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Уточнено е, че в И., въпреки продължаващите протести в памет на убитите демонстранти през ноември 2019 г. и възникващите ожесточени сблъсъци, след призова за действие в социалните мрежи от 16 ноември 2022 г., а според информацията на правозащитни организации и на убити граждани от силите за сигурност в северозападната част на страната, местата на които се случват подобни

събития са локални и са концентрирани в района на провинция Р. Х., С., И. и С.. Прието е, че тези прояви на насилие не представляват „безогледно насилие“, с оглед на тълкуването на разпоредбата на чл. 15 б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО, дадено с Решение по дело С – 465/2007 г. на съда в Л.. Направен е извод, че в настоящия случай няма добре обоснован страх от преследване, както и индивидуализирана заплахата за живота на жалбоподателя, за да са налице и основания за предоставяне на хуманитарен статут.

Обжалваното Решение № 1614 е постановено на 26.01.2023 г. от оправомощен, на основание чл. 52 от ЗУБ, със Заповед № 03 – 15 от 03.05.2022 г. на председателя на ДАБ при МС, заместник председател (л. 16) и е връчено на жалбоподателя в присъствието на преводач на 30.01.2023 г. (л. 15).

В съдебното производство от процесуалния представител на жалбоподателя бяха представени и приети като писмени доказателства с превод на български език, в съответствие с изискванията на чл. 14, ал. 2 от АПК, - Уведомителен формуляр за окончателна заповед за административен контрол (Т6), издаден от Министерство на вътрешните работи, Главна дирекция „Миграция“ на Република Турция (л. 65 - 67), Разрешително за пътуване/изпращане издадено от Областно управление К., РТурция (л. 68 – л. 70), Уверение за студент, издадено от директора на Център за висше научно-практическо обучение на Университетска организация „Д.“ на А. (л.71–л.72), Разписка за плащане от 06.01.2020 г. (л.73–л.74), Удостоверение за временна регистрация, издадено от Организацията на въоръжените сили на Ислямска Република И. с адресат Център по научно практическо обучение на [населено място] (л.75- л. 77), Индивидуален информационен лист на военослужащ (л. 78 – л. 79).

От процесуалния представител на ответника се представиха актуални Справки, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС вх. № ЦУ – 53 от 24.02.2023 г. за обществено политическата обстановка в страната към 24.02.2023 г. (л.59 - л.61) и вх. № ЦУ-167 от 16.03.2023 г. за положението на лицата от арабски произход в Ислямска Република И. (л.80 – л. 81).

Описаните релевантни за правния спор факти не се оспорват от страните и позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – депозирана е в предвидения в разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗУБ преклузивен срок (Решението е връчено на жалбоподателя в присъствие на преводач на 30.01.2023 г. – л. 15, а жалбата е заведена на 07.02.2023 г. - л. 5). Подадена е от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност административен акт.

Разгледана по същество – жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Оспореното Решение е постановено от компетентен административен орган – зам. председател на ДАБ при МС, оправомощен със Заповед № 03-15 от 03.05.2022 г. (л. 16), издадена от председателя на ДАБ – МС, на основание чл. 52 от ЗУБ. Оспореното Решение е издадено в писмена форма, при спазване на административно-производствените правила.

От приетите, неоспорени от страните по делото, доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език (персийски) за реда, който ще се следва в производството по подадената молба за получаване на международна закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 от ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на

което му е предоставена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, като за целта му е бил осигурен преводач на заявления от него разбираем език - персийски. В приложения протокол, с който е документирано проведеното интервю, жалбоподателят с подписа си е удостоверил липсата на възражения и необходимостта от допълнения в съдържанието му. В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ, молбата е разгледана индивидуално, а на кандидата за закрила е предоставена възможност да изложи свободно и добросъвестно всички свои доводи, без ограничения за представяне на доказателства в подкрепа на твърденията.

Разпоредбата на чл. 142, ал. 1 от АПК предвижда преценката за материална законосъобразност да се извърши към момента на издаване на административния акт. Събраните писмени и гласни доказателства в съдебното производство предпоставят приложението на изключението по чл. 142, ал. 2 от АПК. Безспорно установените факти с представените писмени доказателства се явяват нови, релевантни за настоящия правен спор, които не са били предмет на обсъждане от административния орган при преценката за достоверност на заявената бежанска история, в контекста и на основанията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Според настоящия съдебен състав, информацията, съдържаща се в представените писмени доказателства от процесуалния представител на жалбоподателя имат съществено значение за неговото лично положение и най-вече за преценката за достоверност на заявените от него причини за напускане на държавата си по произход, начинът, по който е напуснал страната, включително причините за напускане на Република Турция, поради което подлежат на задължителна оценка, наред с останалите факти от значение за предоставяне на закрила. В този аспект, основателни са и възраженията в жалбата за липса на аргументи в мотивите на оспореното решение относно основанията, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗУБ – „изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказания“, които не са били предмет на обсъждане при постановяване на оспореното Решение.

Информацията, съдържаща се в представените от процесуалния представител на ответната страна актуални Справки от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС също внасят съмнение в изводите за недостоверност на бежанската история, доколкото сочат, че „Властите представят протестите, които още продължават, като подкрепяни от чужбина „бунтове“ и на моменти отговарят със смъртоносна сила – според правозащитни организации над 500 демонстранти са убити, включително 70 непълнолетни, а около 20 000 арестувани.“ (л.60–гръб). Отразеното, че иранските араби, често наричани „ахвази“, по името на столицата на провинция Х. (А.), живеят предимно в тази югозападна провинция, граничеща с И. и според цитираните данни на Австралийското Министерство на външните работи и търговията „...населените с араби региони на И. традиционно са обект на икономическо пренебрегване. ...арабите не са специално обект на дискриминация въз основа на тяхната етническа принадлежност, включително и на способността им да има достъп до държавни услуги, и на тях се предоставя същата държавна защита като на другите етнически малцинства. Въпреки това, след терористичната атака срещу силите за сигурност в А. през септември 2018 г., арабското население в провинция Х. става чувствителна тема за правителството... и арабите повече от другите политически активни етнически малцинства, вероятно ще привлекат неблагоприятно внимание от страна на властите, особено живеещите в граничните провинции. Лицата, които се застъпват за по-големи

права и автономия и/или самоопределение, са изправени пред висок риск от служебен тормоз, наблюдение, лишаване от свобода и злоупотреби.“ (л.81).

Изложеното дава основание на съда да приеме, че тази информация също не е била подложена на дължимия обективен и пълен анализ, съгласно изискванията на чл. 75, ал. 2 и ал. 3 от ЗУБ. Данните в представените писмени доказателства в съдебното производство следва да се преценяват и с оглед на изискванията на чл. 8, ал. 6 от ЗУБ и § 168 на Глава V от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на ВКБООН. При разглеждане на молбата за закрила не са били обсъдени и заявените от жалбоподателя основателни опасения за преследване, относими към предпоставките, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 2 ЗУБ.

От страните не се претендират разноски, а по делото не са представени доказателства за направени такива, поради поради което съдът не дължи произнасяне по този въпрос.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК във вр. чл. 85, ал. 1 и ал. 5 от ЗУБ, Административен съд - София - град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № 1614 от 26.01.2023 г. на заместник председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на Т. Л. А., гражданин на И., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН] е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по молбата за закрила на Т. Л. А., гражданин на И., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН] вх. № РД09-ВР-3799 от 03.10.2022 г. по описа на РПЦ – София, отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ :